

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΜΟΥΣΙΚΟΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΤΑΣ
«ΣΚΟΥΦΑΣ» 1896
Βραβείο Αναθέρμανσης Αθηνών 1975

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ:
«Η Εκπαίδευση στην Άρτα»

19, 20 και 21
Απριλίου 2013

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
Τόμος Α΄

ΕΝΑΡΞΗ:

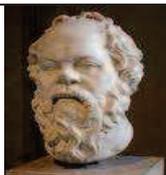
Παρασκευή, 19 Απριλίου, ώρα 17.00

Αίθουσα Μουσικοφιλολογικού
Συλλόγου «ΣΚΟΥΦΑΣ»

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ:

ΔΗΜΟΣ ΑΡΤΑΙΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΤΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΦΩΚΙΩΝ
Ε.Π.Μ.Ε. ΑΡΤΑΣ

Επιμέλεια έκδοσης: **Θωμάς Μπάκας**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

Μ/Φ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΤΑΣ « ΣΚΟΥΦΑΣ »

Έτος Ίδρυσης 1896

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ: «Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΤΑ»

19, 20 και 21 Απριλίου 2013

Αίθουσα Μ/Φ Συλλόγου « ΣΚΟΥΦΑΣ »

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
Τόμος Α΄

Copyright © 2022 : ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ν. ΠΡΟΚΟΣ Κ ΣΙΑ Ο.Ε.

ISBN: 978-960-89456-2-3

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Μητροπολίτης Άρτης		κ. Ιγνάτιος
Αντιπεριφερειάρχης Άρτας		Βασίλειος Ψαθάς
Δήμαρχος Αρταίων		Ιωάννης Παπαλέξης
Πρύτανης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων		Τριαντάφυλλος Αλμπάνης
Πρόεδρος Τ.Ε.Ι. Ηπείρου		Ευριπίδης Γλαβάς
Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων Πανεπιστημίου Ιωαννίνων		Γεώργιος Καψάλης
Διευθύντρια Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ηπείρου		Θεοδώρα Χουλιέρα

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- Πρόεδρος:** Μπάκας Θωμάς, Επίκ. Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Παν/μίου Ιωαννίνων
- Αντιπρόεδρος:** Κουτσούμπας Ιωάννης, Εκπαιδευτικός ΠΕ 11, Πρόεδρος του Μ/Φ Συλλόγου «ΣΚΟΥΦΑΣ»
- Γραμματέας:** Δέτσικα Μαρία, Φιλολόγος, Ειδικός Γραμματέας και Έφορος Φιλολογικού-Βιβλιοθήκης του Μ/Φ Συλλόγου «ΣΚΟΥΦΑΣ».
- Μέλη**
- Πορτελάνος Σταμάτης**, Λέκτορας Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Παν/μίου Ιωαννίνων, Γραμματέας της Διοικούσας Επιτροπής του τοπικού παραρτήματος Ηπείρου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδας
- Κωστανάσιος Λάζαρος**, Mcs Επιστημών Αγωγής, Ταμίας της Διοικούσας Επιτροπής του τοπικού παραρτήματος Ηπείρου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδας
- Τσιάλος Στέφανος**, Δρ, Σχολικός Σύμβουλος, Προϊστάμενος Τμήματος Επιστημονικής-Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Ηπείρου
- Βλαχοπάνος Δημήτριος**, Φιλολόγος
- Γερογιάννης Κωνσταντίνος**, Δρ, Σχολικός Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Γκόρος Λεωνίδας**, Διευθυντής Π.Ε. Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Άρτας
- Γούσιας Σωτήρης**, Πρόεδρος Συλλόγου Δασκάλων και Νηπιαγωγών Άρτας
- Ιντζέμπελης Ελπιδοφόρος**, Master in Education, Σχολικός Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Μιχάλης Ηλίας**, Mcs, Σχολικός Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Ράπτης Νικόλαος**, Διευθυντής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Άρτας
- Συγκέλου Ευστρατία**, Δρ Βυζαντινής Ιστορίας, διδάσκουσα στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο
- Φραγγίδης Μανώλης**, καθηγητής, Πρόεδρος ΕΛΜΕ Άρτας

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- Πρόεδρος** Γκίκας Γρηγόριος, Καθηγητής, τ. Πρόεδρος Τ.Ε.Ι. Ηπείρου
- Αντιπρόεδρος** Παγγέ-Λέκα Πολυξένη (Τζένη), Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Μέλη:**
- Χυζ Αλίνα, Καθηγήτρια Τ.Ε.Ι. Ηπείρου
- Ράτσικας Δημήτριος, Αναπλ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Τάγκας Περικλής, Αναπλ. Καθηγητής, Μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης του Τ.Ε.Ι. Ηπείρου
- Κονταξής Κώστας, Επίκ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
- Κολιός Γεώργιος, Καθηγητής Φαρμακολογίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
- Μαΐστρος Γιάννης, Επίκ. Καθηγητής ΕΜΠ, πρώην Αντιπρόεδρος ΠΟΣΔΕΠ
- Μπάκας Θωμάς, Επίκ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Σκουλίδας Ηλίας, Ιστορικός, Επίκ. Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Ηπείρου
- Τζουβέρα-Σούλη Χρησις, Επίκ. Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας Παν/μίου Ιωαννίνων
- Ζάραγκας Χαρίλαος, Λέκτορας, Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Βετσόπουλος Απόστολος, Διδάκτωρ Ιστορίας, University College London
- Κούρεντα Πολυξένη, Διδάκτωρ Ιστορίας του Πανεπιστημίου της Louvain
- Κωσταβασίλης Κων/νος, φιλόλογος, Ιστορικός, ph. D.
- Μερκούρη Χριστίνα, Αρχαιολόγος, Προϊσταμένη ΛΓ΄ Εφορείας Προκλασικών αρχαιοτήτων Άρτας Πρέβεζας
- Νεραντζής Ιωάννης, δρ Ιστορικής Γεωγραφίας, Σχολικός Σύμβουλος Φιλολόγων
- Παπαδοπούλου Μάρθα, Δρ Ιστορίας, Δ/ντρια ΓΑΚ-Ιστορικό Αρχείο Ηπείρου
- Ρήγιος Γεώργιος, Καθηγητής Αρχαιολογίας
- Τσιλιγιάννης Κωνσταντίνος, Δικηγόρος, Ιστορικός ερευνητής

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

- Συντονίστρια:** **Μάνου Γεωργία**, Υπεύθυνη Βιβλιοθήκης Μ/Φ Συλλόγου «Σκουφάς»
- Μέλη**
- Πλακιάς Βασίλειος**, Β΄ Αντιπρόεδρος Μ/Φ Συλλόγου «Σκουφάς»
- Τατσιόπουλος Γρηγόριος**, Γενικός Γραμματέας Μ/Φ Συλλόγου «Σκουφάς»
- Γούλας Βασίλειος**, Διοικητικός υπάλληλος ΤΕΙ Ηπείρου, Ταμίας Μ/Φ Συλλόγου «Σκουφάς»
- Παλαιοδήμος Γεώργιος**, Προϊστάμενος Τμήματος Εκπαιδευτικών Θεμάτων Π.Ε. Άρτας
- Παπαγεωργίου Χρίστος**, Προϊστάμενος Εκπαιδευτικών Θεμάτων, Διεύθυνση Π.Ε. Ιωαννίνων
- Βαραγγούλη Μαρία**, Βρεφονηπιοκόμος,, μεταπτυχ. φοιτήτρια του ΕΑΠ
- Γιώτας Χρήστος**, Φοιτητής Τμήματος Λαϊκής Παραδοσιακής Μουσικής ΤΕΙ Ηπείρου
- Γκόρος Δημήτριος**, Εκπ/κός ΠΕ70, μεταπτυχ. φοιτητής του ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Κάλια Ευσταθία**, Δασκάλα, μεταπτυχιακή φοιτήτρια του ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Κολιού Ευθυμία**, Δασκάλα, μεταπτυχιακή φοιτήτρια του ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Λαγκαδινού Κατερίνα**, Φιλολόγος, μεταπτ. Φοιτήτρια του ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Μαγγίνας Ιωάννης**, Δάσκαλος, msc, Δ/ντής 3^{ου} Δ.Σ. Φιλιπιάδας
- Μήτση Πολυξένη**, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Msc
- Μπούρας Θεόδωρος**, Δάσκαλος
- Μπούρας Σπυρίδων**, Φοιτητής Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
- Ντάση Αικατερίνη**, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Msc, Διευθύντρια 9^{ου} Δημ. Σχολείου Άρτας
- Παπαγεωργίου Αικατερίνη**, Νηπιαγωγός, μεταπτυχ. φοιτήτρια Ιόνιου Πανεπιστημίου
- Παππά Θάλεια**, Καθηγήτρια Αγγλικών, μεταπτ. Φοιτήτρια του ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- Παύλου Αδαμαντία**, Φιλολόγος, Φοιτήτρια Παιδαγ. Τμήματος Νηπιαγωγών Παν/μίου Ιωαννίνων
- Σταυρόπουλος Αναστάσιος**, Δάσκαλος, Δρ Τμήματος Μέσων Επικοινωνίας και Πολιτισμού Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Μουσικοφιλολογικού Συλλόγου «ΣΚΟΥΦΑΣ» ΑΡΤΑΣ

Κουτσούμπας Ιωάννης	: Πρόεδρος
Κολιού-Κολιούλη Αγγελική	: Α΄ Αντιπρόεδρος, (Προΐσταται της Βιβλιοθήκης και των Μουσείων) και υπεύθυνη εκδρομικού τμήματος.
Πλακιάς Βασίλειος	: Β' Αντιπρόεδρος (Προΐσταται του Μουσικού Τμήματος της Φιλαρμονικής και του Χορευτικού Τμήματος) και Έφορος Χορωδίας.
Τατσιόπουλος Γρηγόριος	: Γενικός Γραμματέας
Δέτσικα Μαρία	: Ειδικός Γραμματέας και Έφορος Φιλολογικού-Βιβλιοθήκης.
Γούλας Βασίλειος	: Ταμίας, Έφορος χορευτικού τμήματος και υπεύθυνος Ιστοσελίδας.
Φράγκος Ιωάννης	: Βοηθός Ταμίας και Έφορος Θεατρικού τμήματος
Μπανταλούκας Νικόλαος	: Κτιριάρχης.
Κατσαντούλας Ιωάννης	: Έφορος Φιλαρμονικής
Πέτσα-Λαγοπάτη Ελένη	: Έφορος Γαρουφάλειας Στέγης και υπεύθυνη εκδρομικού τμήματος.
Σιώζιου Παναγιώτα	: Έφορος Λαογραφικού Μουσείου και υπεύθυνη εκδρομικού τμήματος
Δέλλας Θεόδωρος	: Μέλος
Τράμπα Σοφία	: Νομικός Σύμβουλος

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Παραρτήματος Ηπείρου της ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Πρόεδρος	Μπάκας Θωμάς , Επίκ. Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Γραμματέας	Πορτελάνος Σταμάτης , Λέκτορας Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Ταμίας	Κωστανάσιος Λάζαρος , Δάσκαλος, Mcs Επιστημών Αγωγής

ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

- **Παράρτημα Ηπείρου** της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδας (Π.Ε.Ε.)
- **Μουσικοφιλολογικός Σύλλογος «ΣΚΟΥΦΑΣ» ΑΡΤΑΣ**
- **Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων**

		ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ Παράρτημα ΗΠΕΙΡΟΥ	ΜΟΥΣΙΚΟΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΤΑΣ"ΣΚΟΥΦΑΣ"
Ιστοσελίδα	:	http://www.pee.gr	Ιστοσελίδα: www.skoufas.gr
Ταχ. Δ/ση	:		Άρτα, Τ.Θ.: 84, ΤΚ.: 47100
Τηλέφωνο	:	26510-05769	Γραμματεία, τηλ.: 2681028171 & 22795 Fax: 2681074767
e-mail	:	thbakas@cc.uoi.gr	sylogoskoufas@yahoo.gr

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- Δήμος Αρταίων
- Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων
- Δήμος Γεωργίου Καραϊσκάκη
- Δήμος Νικολάου Σκουφά
- Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
- Σχολικοί Σύμβουλοι Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης Άρτας
- Σύλλογος Δασκάλων και Νηπιαγωγών Άρτας
- ΕΛΜΕ Άρτας
- Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Άρτας
- Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Άρτας
- ΓΑΚ Άρτας

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1. Τα σχολεία και η ιστορία τους (διδασκτήρια, εξοπλισμός, διδάσκοντες κ.α)
2. Η εκπαίδευση στις 3 βαθμίδες
3. Η εποπτεία, η διοίκηση και η καθοδήγηση στην εκπαίδευση
4. Η ιδιωτική εκπαίδευση και κατάρτιση (φροντιστήρια, ΙΕΚ, ΚΕΚ, σχολεία κ.α)
5. Η σχολική ζωή (δραστηριότητες, εκδηλώσεις)
6. Ο συνδικαλισμός των εκπαιδευτικών
7. Εκπαίδευση και λογοτεχνία (λογοτέχνες εκπαιδευτικοί, η εκπαίδευση και ο δάσκαλος, μαθητής κ.α στη λογοτεχνία)
8. Οι εκπαιδευτικοί θεσμοί (Κ.Π.Ε., ΚΕΔΔΥ, κατασκηνώσεις, κ.α)
9. Οι τύποι των σχολείων (επαγγελματικά, ειδικά, μουσικά κ.α)
10. Προσωπικότητες που αποφοίτησαν από σχολεία της περιοχής
11. Λαογραφία και εκπαίδευση
12. Τοπική Αυτοδιοίκηση και Εκπαίδευση
13. Τύπος και εκπαίδευση
14. Πολιτιστικοί φορείς και εκπαίδευση

Τα Αρχεία των σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στα Γενικά Αρχεία Άρτας⁵¹

Ελευθέριος Α. Βέτσιος

Περίληψη

Η αξιοποίηση του σχολικού αρχείου είναι, να σκεφτούμε την ιστορία «σαν ένα παράθυρο του κτιρίου του οποίου ενοικούμε».

Να ξεφύγουμε, δηλαδή, από το «εξιστορούμενο αντικείμενο» και να προχωρήσουμε στο «ιστορούν υποκείμενο».

Το ίδιο το εκπαιδευτικό ίδρυμα καθίσταται το εργαλείο, με το χειροπιαστό παρελθόν που διαθέτει, για να προσεγγίσουμε το συγκεκριμένο ιστορικό παρελθόν, με βάση του τι εμείς θέλουμε να δούμε και να αναδείξουμε απ' αυτό και με βάση τις ανάγκες της ηλικίας μας.

1. Εισαγωγή

«Καθετί στον κόσμο είναι δυνητικά ιστορική μαρτυρία για οποιοδήποτε θέμα. Κάθε τι που χρησιμοποιείται ως μαρτυρία είναι μαρτυρία και κανείς δεν μπορεί να γνωρίζει τι θα του χρησιμεύσει ως μαρτυρία μέχρι να έχει την ευκαιρία να την χρησιμοποιήσει ως μαρτυρία» (Collingood, 1994: 280)

Σε μια εποχή κατά την οποία η ελεύθερη πρόσβαση στην πληροφόρηση αποτελεί θεμελιώδες δημοκρατικό δικαίωμα, τα κρατικά Αρχεία δεν φυλάσσουν απλώς έγγραφα, αλλά διαχειρίζονται πληροφορίες αποθηκευμένες σε ποικίλα υποστρώματα.

Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στους τομείς της ιστορικής έρευνας, της πολιτιστικής δράσης, της διοικητικής πληροφόρησης και της εξυπηρέτησης του πολίτη.

Η λέξη «αρχεία» υπήρχε και στην αρχαιότητα, μόνο που τότε δήλωνε τους τόπους συνεδρίασης των αρχών ή και τις ίδιες τις αρχές. Στα νεότερα χρόνια με τη λέξη «αρχείο» εννοούμε συλλογές δημόσιων ή ιδιωτικών εγγράφων, καθώς και το μέρος όπου αυτές φυλάσσονται.

Τα αρχεία μπορεί να ανήκουν σε πρόσωπα, υπηρεσίες ή ιδρύματα που εξέλιπαν ή διέκοψαν τη δραστηριότητά τους ή λειτουργούν και τώρα.

⁵¹ Η ανακοίνωση αυτή δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς την πολύτιμη βοήθεια της υπευθύνου του Γ.Α.Κ. Άρτας κ. Δήμητρας Ζαχαρή. Την ευχαριστώ θερμά για την χωρίς επιφύλαξη βοήθειά της στην εκπόνηση αυτής της εισήγησης.

Τη συντήρηση και την ταξινόμηση αναλαμβάνει το ίδιο το κράτος ή τοπικοί οργανισμοί, επειδή τα αρχεία αποτελούν λίγο ή πολύ σπουδαίες ιστορικές παρακαταθήκες.

Ειδικότερα τα σχολικά αρχεία αποτελούν μία πολύτιμη ιστορική πηγή για τους ερευνητές, επειδή διασώζουν και φέρνουν στην επιφάνεια ένα μεγάλο σώμα πληροφοριών ικανών να συμπληρώσουν το ανθρώπινο παρελθόν, να εμπλουτίσουν την ιστορική θεματογραφία και να οριοθετήσουν το εύρος της τοπικής ιστορίας.

Το σχολείο, άλλωστε, είναι ένας χώρος ζωντανός στις μνήμες των ανθρώπων, αφού εκεί περιέχεται τόσο η ιστορία της παιδικής ηλικίας του κάθε ατόμου χωριστά όσο και η συλλογική μνήμη.

Τα στοιχεία που υπάρχουν στα αρχεία των σχολείων, επομένως, ενδιαφέρουν διάφορες κατηγορίες ανθρώπων.

Ενδιαφέρουν τους μεγαλύτερους σε ηλικία που έχουν ωραιοποιήσει το μαθητικό παρελθόν τους και θέλουν να το αναστήσουν, ενδιαφέρουν τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές που θέλουν να αναπτύξουν την αυτογνωσία τους μέσα από την αντίληψη ότι το δικό τους σχολείο εκτός από το παρόν του έχει και ένα χειροπιαστό παρελθόν, ενδιαφέρουν και τους ερευνητές που μελετούν την εξέλιξη του σχολικού θεσμού και γενικότερα την εκπαιδευτική ιστορία του ελλαδικού χώρου.

2. Ιστορία των Αρχείων της Άρτας

Το Μ.Τ.Ι.Α. Άρτας ιδρύθηκε με το Π.Δ. 349/1977, αλλά άρχισε να λειτουργεί από το Σεπτέμβριο του 1988 (με μία αποσπασμένη φιλόλογο στη θέση του προϊσταμένου του Αρχείου).

Αρχικά φιλοξενήθηκε για ένα χρόνο στα γραφεία του Μ/Φ συλλόγου «Σκουφάς», ενώ από τον Οκτώβριο του 1989 προσωρινά μεταφέρθηκε σε κτίριο που παραχωρήθηκε από το Δήμο Αρταίων 80 τ.μ. περίπου και λειτούργησε με δύο υπαλλήλους.

Η μετακόμιση στο κτίριο που στεγάζεται σήμερα (ισόγειο 200 τ.μ.) πραγματοποιήθηκε την 1^η Απριλίου 1991. Η μεταστέγαση θεωρήθηκε προσωρινή και ο τότε προϊστάμενος προέβη σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εξεύρεση μόνιμης στέγης.

Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες που έγιναν εκ μέρους των Γ.Α.Κ.- Αρχείων Ν. Άρτας, η πρόταση αυτή δεν πραγματοποιήθηκε. Το διάστημα από το Σεπτέμβριο του 1994 μέχρι το Σεπτέμβριο του 1995 η υπηρεσία δε λειτούργησε.

Επίσης από το Σεπτέμβριο του 1998 μέχρι τον Οκτώβριο του 1999 παρέμεινε κλειστή και λειτούργησε μόνο ορισμένες ημέρες του Ιουνίου και Ιουλίου 1999 με την προϊσταμένη των Γ.Α.Κ.-Αρχείων Ν.

Πρέβεζας και μία υπάλληλο των Γ.Α.Κ.- Αρχείων Ν. Ιωαννίνων, που εξυπηρετούσαν τις ανάγκες του Αρχείου. Από τα τέλη Οκτωβρίου 1999 η υπηρεσία επαναλειτούργησε με την απόσπαση μιας φιλόλογου η οποία παρέμεινε μέχρι τον Αύγουστο του 2000. Από 1^η Σεπτεμβρίου 2000 μέχρι σήμερα η υπηρεσία στελεχώθηκε με δύο υπαλλήλους.

3. Η καθημερινή λειτουργία και επικοινωνία με το κοινό

Η υπηρεσία των Γ.Α.Κ.- Αρχείων Ν. Άρτας λειτουργεί καθημερινά από τις 07.30 μέχρι τις 15.00.

Βασικό μέλημα της υπηρεσίας ειδικότερα την τελευταία τριετία στάθηκε η ταξινόμηση - αρχειοθέτηση αρχειακού υλικού που ήδη υπήρχε συσσωρευμένο και εγκιβωτισμένο στο αρχειοστάσιο του Γ.Α.Κ. Άρτας.

Η υπηρεσία εξυπηρετεί καθημερινά επισκέπτες (ερευνητές, φοιτητές και ιδιώτες). Το αναγνωστήριο λειτουργεί καθημερινά όλες τις εργάσιμες ώρες ενώ η χορήγηση αντιγράφων των ζητούμενων εγγράφων παρέχεται άμεσα στους ενδιαφερόμενους.

Την υπηρεσία επισκέπτονται ακόμα σχολεία και ενημερώνονται οι μαθητές για το σκοπό, τη σημασία και την αξία των Αρχείων.

Πολλοί ιδιώτες επισκέπτονται την υπηρεσία, λαμβάνουν πληροφορίες, δείχνουν ενδιαφέρον και προθυμία για συνεργασία σε ιστορικά και πολιτιστικά θέματα, ενώ αρκετοί ντόπιοι συγγραφείς προσφέρουν πρόθυμα βιβλία τους κυρίως για την τοπική ιστορία καθώς και ιδιωτικά αρχεία (τα τελευταία κυρίως φωτογραφικά).

4. Αρχειακές Συλλογές

Δημόσια κυρίως αρχεία φυλάσσονται στο Γ.Α.Κ. καθώς και λίγες ιδιωτικές συλλογές. Σημαντικός είναι ο όγκος των Εκπαιδευτικών αρχείων, τα περισσότερα από τα οποία φτάνουν πριν το 1940, ενώ κάποια μέχρι τα τέλη του προηγούμενου και τις αρχές του 20^{ου} αιώνα.

Το 2002 παραλήφθηκαν τα αρχεία όλων των Νυκτερινών σχολείων του Νομού Άρτας (1954-1962) καθώς και τα αρχεία της Δ/σης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού.

Έτσι τα εκπαιδευτικά αρχεία παρουσιάζουν ολοκληρωμένη εικόνα της εκπαιδευτικής δραστηριότητας από την απελευθέρωση της Άρτας (1881) μέχρι τη δεκαετία του 1980.

Από αυτά ιδιαίτερη σημασία παρουσιάζουν τα αρχεία της Ιερατικής σχολής Άρτας (1904-1940), του Ελληνικού σχολείου Άρτας (1889-1929), του Α΄ Γυμνασίου Αρρένων Άρτας (1889-1940), του Β΄ Γυμνασίου Αρρένων Άρτας (1914-1929, του 2^{ου} Δημοτικού σχολείου

Άρτας (1884-1947), της σχολής Μέσης εκπαίδευσης Άρτας (1930-1947).

Στα αρχεία αυτών των εκπαιδευτηρίων ενυπάρχουν σπάνιες εκδόσεις (ελληνόγλωσσες και ξενόγλωσσες), οι οποίες φυλάσσονται στην αρχειοθήκη της υπηρεσίας μας, χρονολογούνται από τις αρχές του 16^{ου} αιώνα και πολλές από αυτές χρειάζονται επείγοντως συντήρηση.

Σε γενικές γραμμές ένα σχολικό αρχείο περιλαμβάνει βιβλία/τετράδια και λυτά φύλλα/ έγγραφα. Βιβλία/τετράδια είναι, κατά κανόνα, τα Μαθητολόγια, οι Γενικοί και οι Ειδικοί Έλεγχοι, τα Πρωτόκολλα Αλληλογραφίας, τα Πρακτικά (καθηγητικού Συλλόγου, Διευθυντή, παιδαγωγικών συνεδριάσεων, σχολικής Εφορίας/Επιτροπής, Συλλόγου γονέων και κηδεμόνων), τα Βιβλία Πιστοποιητικών Σπουδής, Μισθοδοσίας προσωπικού, Υλικού/Σχολικής περιουσίας και Σχολικής βιβλιοθήκης, τα Ποινολόγια, τα Ημερολόγια του σχολείου κτλ. Τα έγγραφα/λυτά φύλλα τα απαρτίζουν οι εγκύκλιοι (του ΥΠΕΠΘ, των Επιθεωρήσεων/Διευθύνσεων και Γραφείων Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης), οι επιστολές διαφόρων φορέων (τοπικής αυτοδιοίκησης, πολιτιστικών συλλόγων κτλ.), τα κτηριολογικά, η διδασκόμενη ύλη, οι πρόχειρες καταγραφές ονομάτων και βαθμών των μαθητών, οι μισθολογικές καταστάσεις, τα απουσιολόγια, τα γραπτά των μαθητών και τα θέματα των εξετάσεων, καθώς και τα σπαράγματα κατεστραμμένων βιβλίων/ τετραδίων.

5. Αρχεία σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Άρτας

Α. Αρχεία ημερήσιων σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Άρτας

ΣΧΟΛΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΡΤΑΣ (1ο ΛΥΚΕΙΟ ΑΡΤΑΣ) (1930 – 1947): Βιβλία Μαθητολογίων, Γενικών Ελέγχων & Πιστοποιητικών Σπουδής. Βιβλίο Ειδικού Ελέγχου. Βιβλίο Πρωτοκόλλου. Βιβλία πράξεων & αποφάσεων σχολικής εφορίας. Βιβλία πρακτικών του Συλλόγου καθηγητών. Μισθολογικό Μητρώο.

Α΄ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΤΑΣ (1ο ΛΥΚΕΙΟ ΑΡΤΑΣ) (1889 – 1929): Βιβλία Μαθητολογίων, Γενικών Ελέγχων & Πιστοποιητικών Σπουδής. Βιβλία ειδικού ελέγχου. Βιβλία πράξεων συλλόγου διδασκόντων. Βιβλία διδασκόμενης ύλης. Βιβλίο ταμείου σχολικής επιτροπής.

Β΄ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΤΑΣ ΛΥΚΕΙΟ ΑΡΤΑΣ) (1916 – 1929): Βιβλία Μαθητολογίων, Γενικών Ελέγχων & Πιστοποιητικών Σπουδής. Βιβλίο πρακτικών συλλόγου καθηγητών. Βιβλίο υλικού σχολείου. Γενικός Έλεγχος.

Α΄ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΡΤΑΣ (1ο ΛΥΚΕΙΟ ΑΡΤΑΣ) (1727 – 1975): Βιβλία (461 τόμοι) βιβλιοθήκης.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΡΤΑΣ ΑΡΡΕΝΩΝ (1ο ΛΥΚΕΙΟ ΑΡΤΑΣ) (1889 – 1940): Βιβλία Μαθητολογίων, Γενικών Ελέγχων & Πιστοποιητικών Σπουδής, Βιβλίο Ειδικού Ελέγχου, Βιβλίο Πρωτοκόλλου, Βιβλία πρακτικών του Συλλόγου καθηγητών, Βιβλίο προσωπικού, Μισθολογικό Μητρώο, Βιβλίο υλικού, Βιβλίο πρακτικών επιτροπής.

Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΡΡΕΝΩΝ ΑΡΤΑΣ (1927 – 1979): Μαθητολόγια, Γενικοί Έλεγχοι, Ειδικοί Έλεγχοι, Βοηθητικά Ειδικού Ελέγχου, Βιβλία Πιστοποιητικών Σπουδής, Πρωτόκολλα Αλληλογραφίας, Εμπιστευτικά Πρωτόκολλα & Έγγραφα, Βιβλία Προφορικής & Γραπτής Βαθμολογίας Ανεξεταστέων, Βιβλίο Συμπληρωματικών Εξετάσεων Ανεξεταστέων, Βιβλίο Επιτροπής Κατατακτηρίων Εξετάσεων κατ' ιδίαν διδαχθέντων, Βιβλία Εισιτηρίων Εξετάσεων, Βιβλία Πράξεων Συλλόγου Διδασκόντων, Βιβλία Παιδαγωγικών Συνεδριών, Βιβλίο Διδακτικού & Υπηρεσιακού Προσωπικού, Ημερολόγιο, Βιβλίο & Πρωτόκολλο Επαληθεύσεων Τίτλων Σπουδών, Ποινολόγιο, Βιβλία Υλικού, Βιβλίο Πιστοποιητικών Σπουδής του Στεγ. Παραρτήματος του Α΄ Γυμνασίου Αρρένων εν Άνω Καλεντίνη, Αποδεικτικά.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΘΗΛΕΩΝ ΑΡΤΑΣ (1937 – 1959): Βιβλία Μαθητολογίων, Γενικών Ελέγχων & Πιστοποιητικών Σπουδής, Βιβλίο Ειδικού Ελέγχου, Βιβλίο υλικού.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΘΗΛΕΩΝ ΑΡΤΑΣ - Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΘΗΛΕΩΝ (1937 – 2007): Μαθητολόγιο Γυμνασίου Θηλέων, Μαθητολόγιο Λυκείου Θηλέων, Γενικός Έλεγχος Γυμνασίου Θηλέων, Γενικός Έλεγχος Λυκείου Θηλέων, Ειδικός Έλεγχος, Βοηθητικά Ειδικού Ελέγχου, Βιβλία Πιστοποιητικών Σπουδής Γυμνασίου & Λυκείου, Βιβλίο Πιστοποιητικών Σπουδής Εξαταξίου Γυμνασίου, Βαθμολόγιο Προφορικής και Γραπτής Δοκιμασίας Ανεξεταστέων, Βιβλία Συμπληρωματικών & Κατατακτηρίων Εξετάσεων, Πρωτόκολλα Αλληλογραφίας, Βιβλία Πράξεων Συλλόγου Γυμνασίου, Βιβλία Πράξεων Παιδαγωγικών Συνεδριών, Βιβλία Πράξεων Γυμνασιάρχου, Βιβλία Εισιτηρίων Εξετάσεων, Ημερολόγιο Διευθυντού, Ημερολόγια, Βιβλία Πράξεων Απαλλαγής από τη Γυμναστική, Βιβλίο Υλικού, Βιβλίο Αθλητικού Υλικού, Βιβλίο Ενδεικτικών και Αποδεικτικών, Μισθολόγιο Α΄ Γυμνασίου, Βιβλίο Πράξεων Σχολικής Εφορείας 3^{ου} Γυμνασίου, Βιβλία Βιβλιοθήκης & Δανειστικής Βιβλιοθήκης. Τίτλοι Σπουδών.

Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΘΗΛΕΩΝ – Β΄ ΛΥΚΕΙΟ ΘΗΛΕΩΝ (1972-1983): Γενικοί Έλεγχοι Β΄ Γυμνασίου Θηλέων και Β΄ Λυκείου Θηλέων, Αντίγραφο Γενικών Ελέγχων, Βοηθητικό Ειδικού Ελέγχου,

Βιβλία Πιστοποιητικών Σπουδής Β΄ Γυμνασίου και Β΄ Λυκείου, Βιβλίο Παιδαγωγικών Συνεδριών, Βιβλίο Πράξεων συλλόγου, Ενδεικτικά Εξαταξίου Γυμνασίου & Αποδεικτικά Δημοτικού.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΣΤΡΟΧΩΡΙΟΥ (1985 – 1995): Βιβλία Διδασκόμενης Ύλης, Βιβλίο Εσόδων – Εξόδων, Πρωτόκολλο Αλληλογραφίας, Μεταφορά μαθητών.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΝΩ ΚΑΛΕΝΤΙΝΗΣ (1967 – 2004): Φάκελος Διαταγμάτων. Εγκύκλιοι & Έγγραφα Νομαρχίας Άρτας & Μέσης εκπαίδευσης. Τεύχη περιοδικού «*Λόγος και Πράξη*». Περιοδικό «*Δράσεις*». Περιοδικό «*Νεότητα Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού*».

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΟΜΠΟΤΙΟΥ (1971): Βιβλία (3) βιβλιοθήκης.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΟΜΠΟΤΙΟΥ (1967 – 2003): Πρωτόκολλα Αλληλογραφίας, Εμπιστευτικά Πρωτόκολλα, Μαθητολόγια, Γενικοί Έλεγχοι, Ειδικός Έλεγχος, Βιβλία Πιστοποιητικών Σπουδής, Βιβλίο Διδαχθείσης Ύλης, Βιβλίο Εξετάσεων, Φ. Σχολικού Ταμείου, Φ. Σχολικής Εφορείας, Φ. Εγκύκλιοι, Φ. Διάφορα.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΗΛΙΑΝΩΝ (1978 – 1988): Πρωτόκολλα Αλληλογραφίας, Ευρετήριο μαθητών, Βιβλίο Μητρώου Μαθητών Γυμνασίου, Γενικός Έλεγχος Αποτελεσμάτων Ενιαυσίων Εξετάσεων, Βιβλίο Πράξεων Σχολικής Επιτροπής, Μισθολόγιο διδακτικού προσωπικού, Ημερολόγιο Γυμνασίου, Βιβλία Διδασκόμενης Ύλης, Βιβλίο Ταμείου Σχολικής Εφορείας.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΡΟΔΑΥΓΗΣ (1968 – 1994): Βιβλία Μαθητολογίων, Γενικών Ελέγχων & Πιστοποιητικών Σπουδής. Βιβλία Ειδικού Ελέγχου. Βιβλίο Βαθμολογίας. Βιβλίο Πρωτοκόλλου αλληλογραφίας. Βιβλία πράξεων φυσικής αγωγής. Βιβλία πράξεων & αποφάσεων σχολικής εφορείας. Βιβλία ταμείου. Πίνακες προϋπολογισμών & απολογισμών & καταστάσεις διαχείρισης. Ατομικά δελτία μαθητών. Φάκελοι αρχείου γυμνασίου. Διατάγματα & Φ.Ε.Κ. Διάφορα έγγραφα.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΡΟΔΑΥΓΗΣ (1968 – 1992): Πρωτόκολλο Αλληλογραφίας Εμπιστευτικό, Βιβλίο Εσόδων-Εξόδων, Βιβλίο Αναλήψεων και καταθέσεων Σχολ. Εφορείας, Φάκελος Οικημάτων Γυμνασίου (Υπηρεσιακά Μισθωτήρια-Πρωτόκολλα Παραλαβής), Φάκελος Προϋπολογισμοί - Απολογισμοί, Πίνακας Απαλλαγών εκ της Εκπαιδευτικής Εισφοράς.

ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ (1957 – 1959): Μαθητολόγιο, Γενικός Έλεγχος, Ειδικός Έλεγχος, Βιβλίο Εισιτηρίων Εξετάσεων, Βιβλίο Πράξεων Συλλόγου Διδασκόντων.

1^ο ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΑΡΤΑΣ (1963 – 1982): Πρωτόκολλα Αλληλογραφίας, Βιβλίο Πράξεων Γυμνασιάρχη & Λυκειάρχη.

ΛΥΚΕΙΟ ΑΝΕΖΑΣ (1984–1993): Βιβλία φοίτησης. Βιβλία διδασκόμενης ύλης. Βιβλία Πρωτοκόλλου αλληλογραφίας. Φάκελοι

προφορικών & γραπτών εξετάσεων. Φάκελοι αναβαθμολογήσεων. Ατομικά δελτία μετεγγραφέντων μαθητών.

ΛΥΚΕΙΟ ΑΝΕΖΑΣ (1984 – 1993): Βιβλία φοίτησης (απουσιολόγιο). Βιβλία διδασκόμενης ύλης. Βιβλίο πράξεων μαθητικού συμβουλίου & μαθητικής κοινότητας. Φάκελος στατιστικών. Φάκελος προγραμμάτων δραστηριοτήτων & εκδηλώσεων. Φάκελος ελέγχων επιδόσεων μαθητών. Φάκελοι εξετάσεων. Φάκελος αναβαθμολόγησης. Μισθολογικές καταστάσεις προσωπικού. Καταστάσεις διαχείρισης. Διάφορα έγγραφα.

ΛΥΚΕΙΟ ΑΝΕΖΑΣ (1984 – 1994): Φάκελος σχολικής επιτροπής. Φάκελος γενικών εξετάσεων. Φάκελοι εκδηλώσεων. Φωτοαντίγραφα μητρώου μαθητών. Φάκελος μαθητικών κοινοτήτων. Βιβλία φοίτησης. Καταστάσεις Βαθμολογίας. Εγκύκλιοι & έγγραφα ΥΠΕΠΘ. Έγγραφα σχολικών συμβούλων. Φάκελοι σχολικών δραστηριοτήτων. Προγράμματα & Μέθοδοι διδασκαλίας. Φάκελοι μισθοδοσίας. Ατομικά δελτία μαθητών.

Α΄ ΛΥΚΕΙΟ ΘΗΛΕΩΝ - 3^ο ΛΥΚΕΙΟ ΑΡΤΑΣ (1959 – 1999): Μαθητολόγιο Α΄ Λυκείου Θηλέων, Γενικός Έλεγχος Α΄ Λυκείου Θηλέων, Ημερολόγιο 3^ο Λυκείου, Βιβλίο Αμοιβών και Ποινών, Βιβλίο Διεκπεραίωσης, Βιβλίο Μητρώου μελών Συλλόγου Γονέων & Κηδεμόνων 3^ο Λυκείου, Αποδεικτικά Απολύσεως.

ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΡΤΑΣ (1904 – 1940): Βιβλία Μαθητολογίων, Γενικών Ελέγχων & Πιστοποιητικών Σπουδής. Βιβλίο Ειδικού Ελέγχου. Βιβλίο Πρακτικών της σχολής. Βιβλία Πρωτοκόλλου αλληλογραφίας. Βιβλίο μισθοδοσίας προσωπικού. Βιβλίο υλικού.

Δ/ΝΣΗΣ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ Ν. ΑΡΤΑΣ- ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ (1958 – 1985): Μητρώο Ιδιωτικών Σχολείων, Μητρώο Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών, Βιβλίο Πιστοποιητικών Σπουδής (μαθητών Ιδιωτικών Σχολείων) ΛΖ΄ Εκπαιδευτικής Περιφέρειας, Πρωτόκολλο Αλληλογραφίας για Έκδοση Αποδεικτικών Σπουδών (μαθητών Ιδιωτικών Σχολείων) ΛΖ΄ Εκπαιδευτικής Περιφέρειας, Φ. Εξεταστικών Επιτροπών Πτυχιακών Εξετάσεων & Αποτελεσμάτων Μέσων Δημοσίων & Κατωτέρων Ιδιωτικών Τεχνικών Σχολών, Δελτία Κίνησης Διδακτικού Προσωπικού Ιδιωτικού Γυμνασίου Γ. Σκεντέρη & Νάκου – Τσιρώνη – Σακκά, Μισθοδοτικές Καταστάσεις & Λοιπά Έγγραφα Ιδιωτικού Γυμνασίου Νάκου – Τσιρώνη – Σακκά, Μισθοδοτικές Καταστάσεις Ιδιωτικού Λυκείου Τσιρώνη, Νόμος 682/77 περί Ιδιωτικών Σχολείων, Φ. «Λυκείου Άρτης» (Ν. Ψαθά)/ Αντίγραφα Γενικού Ελέγχου & Φ. Εξεταστικής Επιτροπής, Απολυτήρια Συμμετοχής στις Εισιτήριες Εξετάσεις Ανωτάτων Σχολών.

ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ «Ο ΠΥΡΡΟΣ» (Γ. ΣΚΕΝΤΕΡΗ) (1959 – 1981): Μαθητολόγια, Γενικοί Έλεγχοι, Αντίγραφον Γενικού Ελέγχου,

Ειδικοί Έλεγχοι, Βοηθητικά Ειδικού Ελέγχου, Αντίγραφο Ειδικού Ελέγχου, Βιβλία Πιστοποιητικών Σπουδής, Βιβλίο Ελέγχου Εισιτηρίων Εξετάσεων, Βιβλία Πρακτικών Συλλόγου Διδασκόντων, Πρωτόκολλα Αλληλογραφίας, Έλεγχοι Πτυχιακών, Βιβλία Επιδόσεως Πτυχίων & Αποδεικτικών, Ειδικά Μητρώα Εργασίας Μαθητών, Φ. Ιδιωτικού Γυμνασίου, Φ. Αλληλογραφίας Ιδιωτικού Γυμνασίου, Τίτλοι Σπουδών Εγγραφής & Μετεγγραφής στο Ιδιωτικό Γυμνάσιο, Φ. Ιδιωτικών Τεχνικών Σχολών, Τίτλοι Σπουδών Εγγραφής στις Ιδιωτικές Τεχνικές Σχολές, Βιβλίο Πράξεων Απολυτηρίων Εξετάσεων Ιδιωτικού Γυμνασίου «*Πρότυπον Λύκειον*» (Γ. Σκεντέρη), Βιβλίο Ανεξεταστέων, Βιβλία Διδαχθείσης Ύλης.

ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ «Η ΑΓΙΑ ΘΕΟΔΩΡΑ» (Σ. ΓΚΟΜΠΛΙΑ) (1971 – 1981): Μαθητολόγια, Γενικοί Έλεγχοι, Βοηθητικοί Έλεγχοι, Έλεγχος Πτυχιακών, Βιβλία Διδασκόμενης Ύλης, Βιβλία Ποινών Μαθητών, Βιβλία Πιστοποιητικών Σπουδής, Πρωτόκολλα Αλληλογραφίας, Βιβλία Πρακτικών, Φ. Τεχνικών Σχολών (Σ. Γκόμπλια), Αλληλογραφία Κατωτέρας & Μέσης Σχολής, Τίτλοι Σπουδών Εγγραφής.

ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ Ν. ΨΑΘΑ (1958 – 1966): Μαθητολόγια, Γενικοί Έλεγχοι, Βοηθητικά Ειδικού Ελέγχου, Πρωτόκολλα Αλληλογραφίας, Βιβλία Διεκπεραίωσης, Βιβλία Πιστοποιητικών Σπουδής, Βιβλία Εισιτηρίων Εξετάσεων, Βιβλίο Πράξεων Απολυτηρίων Εξετάσεων, Βιβλίο Ανεξεταστέων, Βιβλίο Παιδαγωγικών Συνεδριάσεων, Βιβλία Πράξεων Συλλόγου Διδασκόντων, Ημερολόγια, Ποινολόγια, Βιβλία Πράξεων Απαλλαγής εκ της Γυμναστικής, Βιβλία Διδασκόμενης Ύλης, Τίτλοι Σπουδών Εγγραφής στο Ιδιωτικό Γυμνάσιο «*Λύκειον Άρτης*» (Ν. Ψαθά), Βιβλίο Εισιτηρίων Εξετάσεων Ιδιωτικού Λυκείου Λούρου (Ν. Ψαθά), Βιβλία Διδαχθείσης Ύλης.

ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΣΧΟΛΕΣ Χ. ΝΑΚΟΥ – Κ. ΤΣΙΡΩΝΗ – Θ. ΣΑΚΚΑ (1973 – 1979): Γενικός Έλεγχος Ιδιωτικού Γυμνασίου, Ημερολόγιο Ιδιωτικού Γυμνασίου, Βιβλίο Πράξεων Συλλόγου Καθηγητών, Πρωτόκολλο Αλληλογραφίας Ιδιωτικού Γυμνασίου, Πρακτικά Απαλλαγής εκ της Σωματικής Αγωγής Γυμνασίου, Πρωτόκολλο Αλληλογραφίας Ιδιωτικού Λυκείου, Βιβλίο Βαθμολογίας (Γ' Τάξη) Ιδιωτικού Λυκείου.

Δ/ΝΣΗ Β'ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΓΡΑΦΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ) (1929 – 1990): Βιβλία Πρωτοκόλλου αλληλογραφίας. Βιβλία Γενικών Ελέγχων, Αντίγραφα Γενικού Ελέγχου γυμνασίων : *Κομποτίου, Νεοχωρίου, Πέτα, Ανέζας, Άνω Καλεντίνης, Αγνάντων, Δροσοπηγής, Ροδαυγής, Ράμιας, Φιλιππιάδας, Λευκάδας, Ιδιωτικού Λυκείου* (Χ. Νάκου, Κ. Τσιρώνη, Θ. Σακκά), Βιβλίο Επιτροπής

Αποδοχής Δικαιολογητικών, Βιβλίο Δημοσίων Διδασκηρίων, Βιβλίο Μισθωμένων Ιδιωτικών Οικημάτων, Μητρώο Δημοσίων Σχολείων, Βιβλίο Γυμναστηρίων και Γηπέδων, Βιβλίο Εκθέσεων Υπηρεσιακής Ικανότητας Εκπαιδευτικών, Βιβλίο Πράξεων Γενικού Επιθεωρητή, Βιβλίο Πράξεων Περιφερειακής Εξεταστικής Επιτροπής Γ.Ε.Μ.Ε., Βιβλίο Πράξεων Επιτροπών Επιλογής Εκθέσεων, Βιβλίο Πράξεων Επιτροπής Ελέγχου Καταλληλότητας Διδασκηρίων και Επιλογής Γηπέδων, Βιβλίο Πρακτικών Ιδιωτικών Γυμνασίων – Φροντιστηρίων και Αντίγραφα Γενικού Ελέγχου Ιδιωτικού Μικτού Γυμνασίου (*Γ. Σκεντέρη*), Βιβλίο Πρακτικών (*Ημερήσιες Σχολές Εργοδηγών*), Δελτία Κινήσεως Προσωπικού Γυμνασίων Λυκείων, Δικαιολογητικά Υποψηφίων, Επιτροπές, Φάκελοι Μισθοδοτικών Καταστάσεων, Μισθολογικό Μητρώο Γενικής Επιθεωρήσεως, Εποπτικά Μέσα Γ.Ε.Μ.Ε Άρτας, Δικαιολογητικά Ιδρύσεως Φροντιστηρίων, Ανακλήσεις Αδειών Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φροντιστηρίων, Επετηρίδες Ιδιωτικών Εκπαιδευτικών Λειτουργών, Προγράμματα Δεσμών, Δηλώσεις Παράτασης Θητείας Διευθυντών, Εργασίες Μαθητών Σχετικά με την Τοπική Ιστορία.

Β. Αρχεία Νυκτερινών σχολείων Άρτας

ΝΥΚΤΕΡΙΝΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΝΕΥΡΟΠΟΛΗΣ & ΤΕΤΡΑΚΩΜΟΥ (1945 – 1964): Εγκύκλιοι & έγγραφα ΥΠΕΠΘ, Νομαρχίας Άρτας & επιθεώρησης. Μια φωτογραφία μαθητριών.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ (1945 -1955): Βιβλία Μαθητολογίων & Γενικών Ελέγχων. Βιβλίο πράξεων σχολικής επιτροπής. Πίνακες εγγραφέντων & απολυθέντων. Πίνακες αποτελεσμάτων & λειτουργίας σχολείου. Διάφορα έγγραφα.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ ΑΓ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ (1955 – 1960): Μαθητολόγιο, Γενικός Έλεγχος, Βιβλίο Πιστοποιητικών Σπουδής.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ ΑΓΝΑΝΤΩΝ (1954 – 1959): Βιβλίο Μαθητολογίου & Γενικού Ελέγχου.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ ΑΠΟΜΕΡΟΥ (1954 – 1957): Βιβλίο Μαθητολογίου.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ ΑΡΤΑΣ (1941 – 1945): Βιβλίο Μαθητολογίου.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ ΓΡΑΜΜΕΝΙΤΣΑΣ (1960 – 1962): Βιβλίο Μαθητολογίου. Καταστάσεις εγγραφέντων. Διάφορα έγγραφα & εγκύκλιοι.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ ΚΟΥΛΙΑΣ (1954 – 1959): Βιβλίο Πράξεων, Βιβλίο Πιστοποιητικών Σπουδής, Μαθητολόγιο, Τίτλοι Εγγραφής, Γενικός Έλεγχος.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ **ΚΥΨΕΛΗΣ** (1955 – 1957): Βιβλίο Πιστοποιητικών Σπουδής.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ **ΚΩΣΤΑΚΙΩΝ** (1954 – 1958): Βιβλία Μαθητολογίων, Γενικών Ελέγχων & Πιστοποιητικών Σπουδής. Πίνακες εγγραφών & αποτελεσμάτων.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ **ΜΑΚΡΥΚΑΜΠΟΥ** (1955 – 1956): Βιβλίο Γενικού Ελέγχου.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ **ΜΕΓΑΡΧΗΣ** (1955 -1957): Πρακτικά κατάταξης μαθητών.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ **ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΩΝ** (1961 – 1962): Πίνακες εγγραφέντων μαθητών. Διάφορα έγγραφα.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ **ΜΥΤΙΚΑ** (1956 – 1960): Μαθητολόγιο, Γενικός Έλεγχος

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ **ΠΑΧΥΚΑΛΑΜΟΥ** (1954 – 1955): Βιβλία Μαθητολογίων, Γενικών Ελέγχων & Πιστοποιητικών Σπουδής. Διαγωνίσματα μαθητών & πίνακες αποτελεσμάτων. Βιβλίο ακροάσεων γονέων & κηδεμόνων.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ **ΡΑΜΙΑΣ** (1948 – 1959): Βιβλία Μαθητολογίων, Γενικών Ελέγχων & Πιστοποιητικών Σπουδής. Ενδεικτικά, Αποδεικτικά, Πιστοποιητικά & Βεβαιώσεις. Πρόγραμμα διδασκαλίας. Διάφορα έγγραφα.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΣΧΟΛΗ **ΦΡΑΣΤΩΝ** (ΑΓΝΑΝΤΩΝ) (1956 – 1958): Βιβλίο Μαθητολογίου

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΚΙΟΥ** (ΑΓΝΑΝΤΩΝ) (1956 -1959): Βιβλίο Μαθητολογίου.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΑΜΜΟΤΟΠΟΥ** (1958 – 1964): Βιβλία Μαθητολογίων, Γενικών Ελέγχων & Πιστοποιητικών Σπουδής.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΑΝΘΟΤΟΠΟΥ** (1954 – 1957): Βιβλίο Γενικού Ελέγχου. Πίνακας απολυθέντων μαθητών.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΑΣΤΡΟΧΩΡΙΟΥ** (1954 – 1958): Βιβλίο Γενικού Ελέγχου.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΒΕΛΕΝΤΖΙΚΟΥ** (1954 – 1958): Βιβλίο Πιστοποιητικών Σπουδής.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΓΑΒΡΙΑΣ** (1954 – 1955): Βιβλία Μαθητολογίων & Γενικών Ελέγχων.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΓΕΩΡΓΟΥΣΩΝ** (1969 – 1975): Μαθητολόγιο, Γενικός Έλεγχος, Βιβλίο Πιστοποιητικών Σπουδής.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΚΑΛΑΜΙΑΣ** (1975 – 1977): Μαθητολόγιο, Γενικός Έλεγχος.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΚΑΛΟΒΑΤΟΥ** (1956 – 1961): Μαθητολόγιο, Γενικός Έλεγχος, Βιβλίο Πιστοποιητικών Σπουδής.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΟΥ** (1958 – 1974):
Μαθητολόγιο, Γενικός Έλεγχος

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΚΑΜΠΗΣ** (1955 – 1956): Βιβλία
Μαθητολογίων & Γενικών Ελέγχων.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΚΛΕΙΣΤΟΥ** (ΠΕΤΑ) (1954 – 1958 &
1954 – 1974): Βιβλίο Πιστοποιητικών Σπουδής. Βιβλίο
Πιστοποιητικών Σπουδής Νυχτερινού Σχολείου. Βιβλίο πράξεων
Επιτροπής Νυχτερινού Σχολ. (ΕΚΠ.111)

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΛΟΥΤΡΟΤΟΠΟΥ** (1954 – 1969):
Βιβλίο Μαθητολογίου.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΜΕΣΣΟΠΥΡΓΟΥ** (1954 – 1959):
Βιβλία Μαθητολογίων, Γενικών Ελέγχων & Πιστοποιητικών Σπουδής.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΚΙΟΥ** (ΔΗΜΑΡΙΟΥ)
(1955 – 1958): Βιβλίο Γενικού Ελέγχου.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΠΕΤΡΑΣ** (1953 – 1957): Βιβλία
Μαθητολογίων, Γενικών Ελέγχων & Πιστοποιητικών Σπουδής.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΡΑΧΗΣ** (1955 – 1961): Βιβλίο
Μαθητολογίου.

ΝΥΚΤΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ **ΣΓΑΡΑΣ** (1956 – 1958): Βιβλίο Γενικού
Ελέγχου.

6. Επίλογος

Το υλικό των εκπαιδευτικών αρχείων της Άρτας συνιστά μια αξιόπιστη κατόπτευση σε ότι διαμόρφωσε την ιστορική διαδρομή των σχολικών μονάδων της Άρτας, από τις αρχές του προηγούμενου αιώνα, μέσα από πρωτογενές υλικό, το οποίο αποτελεί πλέον, μαζί με τις άλλες αρχειακές συλλογές, και αυτό το ίδιο πηγή ιστορίας, υλικό απαραίτητο για τον ιστορικό και τον μελετητή, αλλά ακόμη πιο απαραίτητο στην απολύτως αναγκαία σπονδύλωση της εθνικής αυτοσυνειδησίας, με τις μεγάλες αλλά και τις λιγότερο μεγάλες στιγμές της, με τα «σωστά» και τα «λάθη» που διαμόρφωσαν και εξακολουθούν να διαμορφώνουν την τοπική και όχι μόνο ιστορία.

Και όπως αναφέρει ο *Franklin Delano Roosevelt* (1941) «*To bring together the records of the past and to house them in a building where they will be preserved for the use of men and women in the future, a Nation must believe in three things. It must believe in the past. It must believe in the future. It must, above all, believe in the capacity of its own people so to learn from the past that they can gain judgment in creating their own future*⁵²».

⁵² Βλ. <http://www.archives.gov/about/history/anniversary/>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γελαδάκη Σ.** (2004), *Τα αρχεία τριών ιστορικών αθηναϊκών γυμνασίων*, Αθήνα, Μεταίχμιο.
- Γενικά Αρχεία** του Κράτους- Αρχεία Νομού Άρτας.
- Κουτσοῦρά Ζ.**, (2008), *Δικτατορία (1967-1974) και Σχολείο: Οι αποκαλύψεις ενός σχολικού αρχείου*, Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- Κουτσοῦρά Ζ.**, (2010), *Το σχολείο κλείνει..., Δικτατορία (1967-1974) και σχολείο*, Κατερίνη, Μάτι.
- Λε Γκοφ Ζ.** (1998), *Ιστορία και μνήμη*, μτφ. Γ. Κουμπουρλής, Αθήνα, Νεφέλη.
- Λιάκος Α.**(2007), *Πώς το παρελθόν γίνεται ιστορία*, Πόλις, Αθήνα.
- Ψαράς Ι.**, 2001, *Θεωρία και Μεθοδολογία της Ιστορίας*, Θεσσαλονίκη, Βάνιας.
- Collingood R.G.**(1994), *The idea of History*, Oxford University Press, Οξφόρδη & Νέα Υόρκη.

ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

- <http://www.archives.gov/about/history/building-an-archives/school-archives.html>
- <http://www.eae.org.gr>
- http://www.kee.gr/attachments/file/KEE_GAK_intro.pdf
- <http://arxeiomnimon.gak.gr/index.html>